

Med denne udformning sikres det, at direkte valg afholdes, hvor der er en betydelig og dokumenteret interesse for det. Det er forslagsstillernes principielle opfattelse, at direkte valg på længere sigt bør være den almindelige regel.

Under nr. 3 forpligtes hovedudvalg i de større statslige styrelser til at høre lokaludvalgene ved afgørelser i de principsaager, som samarbejdsudvalgene har beslutningsret over. Ikke mindst resultater i undersøgelsen af de kommunale samarbejdsudvalg viser betydningen af at give de lokale udvalg indflydelse. I almindelighed er der større interesse for samarbejdsudvalgene på de små og mindre virksomheder og institutioner. Jo større et område samarbejdsudvalget skal dække, jo større afstand der er til selve udvalget, jo vanskeligere er det at skabe interesse om samarbejdsudvalgets arbejde.

Under nr. 4 er det bestemt, at formandsposten skal gå på tur mellem repræsentanter for ledelsen og for de ansatte. Flertalsindstillingen i betænkningen er gået ind for, at ledelsen automatisk skal besætte formandsposten. Mindretallet har ønsket, at udvalget selv skal vælge formand. Ved stemmelighed skulle da valget ske ved lodtrækning. Denne sidste fremgangsmåde må imidlertid anses for uheldig, især når formandens stemme ved stemmelighed skal være afgørende.

Ved at bestemme, at formandsposten går på tur i forbindelse med, at formandens stemme er afgørende, mener forslagsstillerne, at man har valgt et system, der sikrer, at parterne vil være lige interesserede i at tale sig til enighed, hvilket må være formålet med de regler, der opstilles.

Under nr. 5 er det som princip fastslået, at samarbejdsaftalens regler skal anses for et minimum. Dette gælder for aftalen på det private arbejds-

marked, og det vil være direkte urimeligt, hvis samarbejdsaftalen i noget tilfælde skal påberåbes som en hindring for at gå længere, hvis det i øvrigt er naturligt og rimeligt. I denne forbindelse ønsker forslagsstillerne bl. a. at pege på, at spørgsmål vedrørende anvendelse af de bevillinger, der er til rådighed for offentlige institutioner til f. eks. kontorhold, vedligeholdelse, inventar, uddannelse og velfærdsforanstaltninger, kan være egnede til afgørelse under de ansattes medvirken.

Det skal understreges, at der hermed tænkes på anvendelse af bevillinger til disse formål og ikke på en ændret praksis med hensyn til ansvaret for bevillinger og budgetter i øvrigt.

Til II.

Forslagsstillerne anser det for meget ønskeligt, at de ansatte i private aktieselskaber repræsenteres i aktieselskabets bestyrelse. Sådanne regler findes i en del europæiske lande bl. a. i Tyskland og Holland. I fællesmarkedets udkast til regler for europæiske selskaber findes ligeledes bestemmelser herom.

Betydningen for samarbejdet på de enkelte private virksomheder af en sådan bestemmelse skal ikke overvurderes. Det er langtfra altid, at formelle regler af denne art fører til reelle fremskridt. På den anden side er det forslagsstillernes opfattelse, at bestemmelsen kan være et skridt på vejen, og at det i sig selv er rimeligt at fastslå, at de ansatte har en ret til at være repræsenterede i selskabets øverste ledelse. De ansatte bør ligeledes sikres tallet på generalforsamlinger i aktieselskaber.

Også ved valg af sådanne repræsentanter bør der efter forslagsstillernes opfattelse åbnes mulighed for direkte valg.